



פרשת

ויחי

תשפ"ו

שבע אורות

הרב משה יעקב ווייס

הרב משה יעקב ווייס, מנהל מוסדות חינוך וקהילה, מנהל מוסדות חינוך וקהילה, מנהל מוסדות חינוך וקהילה

439

הגדה של חמץ
ליל ט"ז

שיעור המרכזי בהילולת מוהרנ"ת מברסלב באולמי פביליון בליל עשרה בטבת	2..
שיעור יום רביעי כ' כסלו פ' וישב כולל פרדס כץ תשפ	6.....
שיעור קידושא רבה שבת קודש פרשת ויגש תשפ"ו	18.....
והתקדשתם: כל פריצות הדור – כי לא מחנכים לקדושה	21.....
הפרשה: יוסף לא נקם באחים בכלל	23.....
הצדיק האמת	36.....

חלק מהשיעורים באדיבות
קו המידע *9148

בשער: מורינו הרב
בשיעור ביארצט
מוהרנ"ת

שיעורים

שיעור המרכזי בהילולת מוהרנ"ת מברסלב באולמי פביליון בליל עשרה בטבת

סתם השתגע, כך אמרו עליו [-].
נסענו 20 מוניות של שבע, ר'
שמעון אמר לי אתה לוקח לי את
כולם, הסדר ריק, כל הבחורים
היו 14 בחורים, 7 לקחתי נשאר
7, יצאנו באחד חזרנו בחמש.

אז הוא (- ר' אברהם בן ר' נחמן) אמר
ש[-] אמר שעכשיו הולך להיות
שואה איומה ונוראה, - כתוב
בכוכבי אור - שהולכת להיות
שואה נוראה שלא ישאר זכר מכל
יהדות אירופה, ראיתי גולגולות,
גולגולות, גולגולות, אז אמרו
שהשיסאלך, יש שיסאלך, מה זה

הרב'ה ידע כל מה שהולך לקרוא
באירופה, [-] [ר' אברהם בן ר' נחמן]
בראש השנה האחרון [-] הוא
נפטר בתרע"ט אז במקווה
האחרון הוא עוד הספיק, זה היה
תרע"ח כנראה כי בתרע"ט הוא
כבר לא הגיע לראש השנה, הוא
היה חולה מאוד, במקווה
האחרון שלו תרע"ח הוא רואה
שכל אירופה מלאה גולגולות,
הוא יצא מהמקווה הוא ראה
שהכל מלא גולגולות, שהולך
להיות שמד נורא, לא ישאר יהודי
אחד בחיים, אז אמרו עליו שהוא

זה 60, י' זה עשר וד' זה 430, 430 ועוד 60 זה 490 ועוד עשר זה 500¹, ר' נתן זה 500.

ר' נתן זה התעלומה הכי גדולה שהייתה אי פעם, כזו תעלומה עוד לא הייתה, הוא כתב כאלה ספרים שאין בעולם כאלה ספרים, הוא כותב שחנוכה זה בעתיק באדם קדמון "ותתפלל חנה על ה'" כי האר"י אומר שכל החנוכה זה על ידי חנה, 800 שנה לפני חנוכה היא כבר ראתה את חנוכה כמו שמשא ראה את חנוכה, מחץ מתנייים קמיו² הוא ראה את ר' אלעזר [בן מתתיהו בן יוחנן כהן גדול] איך שהפיל מוחץ אותו, תמיד שהולכים לדקור פיל לא לדקור מלמטה כי הוא יכול פתאום ליפול עליך אז על זה התפלל משה שהוא ידקור מהצד לא מלמטה, הוא דקר אותו מלמטה אז הוא כעס עליו, אז



שיסאלך? קערות כאלה ששופכים במקווה, לפני 60 שנה היה שישלע, הוא ראה את השיסאלך הוא חשב שזה גולגולות, [ואת זה שהולכת להיות שואה קיבל ר' אברהם בן ר' נחמן מהרב"ה (במגילת סתרים, כך שמעתי)].

אז הרב"ה ראה את הכל הרב"ה ידע את הכל, כי יש חלון שנקרא תעלומה, כל זה מביא כאן המגלה עמוקות, 12 חלונות, יש 24 חלונות, 12, [-] בתים, הנץ החמה השמש יוצאת מחלון תעלומה, תעלומה זה - שקי, ש'

מראי מקומות והערות

המעוררין על הכהונה אמר כן. ד"א ראה שעתידין חשמונאי ובניו להלחם עם עובדי כוכבים, והתפלל עליהם לפי שהיו מועטים י"ב בני חשמונאי ואלעזר כנגד כמה רבבות, לכך נאמר ברכ' ה' חילו ופועל ידיו תרצה:

¹ [לא ברור כאן ההקלטה, לכן החשבון לא יוצא ברור].

² רש"י על דברים פרק לג פסוק יא,

צחץ מתנייים קמיו - מחץ קמיו מכת מתנייים, כענין שנאמר: ומתנייהם תמיד המער, ועל

הוא ביקש אחד ושחטו שש, אז יש על זה משפט בהאג מחר, משפט, כולם מוזמנים, הוא תובע עכשיו - כי המלחמות שיהודה עשה זה היה (ראשי תיבות) פסל, אפולוניוס, זה נקרא פולוניוס, פ', סירון זה ס', וליסיאס זה [ביחד, ראשי תיבות] פסל כי באמת כל היוונים בשר חמורים בשרם, כל היוונים.

[היוונים] הם משלו 180 [שנה] כתוב בגמרא ע"ז³ עם הפרסים עוד 34, 214, גרה לא יגר, יגר סהדותא, לבן התפלל על שני דברים, שעשו יקבר במערת המכפלה כי מערת המכפלה שייך לוואקף, אנחנו שבע מאות 171 שנה אי אפשר להיכנס למערת המכפלה, מהממלוכים, 1250 עד 1967, אנחנו רק עמדנו על המדרגה



אומר ר' נתן אומר רש"י שהוא התפלל על ר' אלעזר, ר' אלעזר הבן של מתתיהו.

כי הקצין ביקש [ממתתיהו לשחוט] חזיר אחד, הוא ביקש חזיר אחד, תשחט לי חזיר, הוא שחט שש -) הם המפקד וחייליו שם כמו חזירים), למה [דווקא] שש? כי הוא שחט אחד והיה לו חמשה ילדים הוא שחט עוד חזיר, אם כבר נשחט, ולכן [חנוכה] זה מהדרין מן המהדרין,

מראי מקומות והערות

בפני הבית שלשים וארבע שנה מלכות נון בפני הבית מאה ושמונים שנה מלכות חשמונאי בפני הבית מאה ושלש מלכות בית הורדוס מאה ושלש מכאן ואילך צא וחשב כמה שנים אחר חורבן הבית אלמא מאתן ושית הו ואת אמרת מאה ושמונים הו ואלא עשרין ושית שנין כמו בהיקמנותיהו בהדי ישראל ולא אישתעבדו בהו ואמטו להכי לא קא חשיב להו כשפשטה מלכות הרשעה על ישראל:

³ עבודה זרה ח, ע"ב

דאמר רב פהנא כשחלה רבי ישמעאל פר יוסי ש' לחו ליה רבי אמור לנו שנים וג' דברים שאמרתי לנו משום אביה אמר להו מאה ושמונים שנה קודם שנתחרב הבית פשטה מלכות הרשעה על ישראל פ' שנה עד לא חרב הבית גזרו טומאה על ארץ העמים ועל כלי זכוכית ארבעים שנה עד לא חרב הבית גלתה סנהדרין וישבה לה בחנוות... מאה ושמונים ותו לא והתני רבי יוסי ברבי (ט, ע"א) מלכות פָּרס



השביעית, שובו בנים תמיד נכנסים לא היה בעיה אבל כולנו עמדנו במדרגה השביעית, אני לא נסעתי [בתור ילד לפני מלחמת ששת הימים] אמא שלי פחדה, [-] חופש הגדול בירושלים כל יום לכותל מגיל 5 עד גיל 7 כל יום לכותל, גם הרבנית זוכרת את הכותל [לפני שנפל בידי הירדנים בתש"ח], היא נולדה בירושלים היא זוכרת את הכותל אבל 717 שנה אי אפשר היה להיכנס למערת המכפלה, 717, רק במדרגה השביעית, ושם זה המקום האמיתי.

היהו בחלחול, עכשיו כל הערבים ישנים, אפשר להגיד שלוש תיקון הכללי, אחרי זה ותיקין - עכשיו הודיעו ששכם יהיה פתוח 24 שעות, היום הודיעו ב12 בצהריים שצבי סוכות הנכד של סוכות הוא דיבר עם ישראל כץ אז הוא אישר שר הביטחון שאפשר להיכנס 24 שעות, יהיה שם שמירה יהיה שם הכל, מה זה לא נותנים להיכנס? מה זה? זה דבר פרטי שלנו זה של שובו בנים, צריכים להיכנס שם כל רגע כל שעה כל שניה,

[המשך השיעור יכנס שבוע הבא].

מערת המכפלה צריכים לנסוע כל יום, עכשיו יסעו למערת המכפלה כולם, עכשיו כבר 12 יגיעו ב1, 2 יגמרו תיקון הכללי

מסכן, שני ילדים, כבר אחד הורג את השני, לא מבין את זה, בשביל מה להביא ילדים, החפץ חיים אמר שהיום אין חיוב להביא ילדים כי הרוב מתקלקלים היום, אחד הורג את השני,



130 שנה הוא לא הביא ילדים, 130, אדם חי 120, מאה.

עד שהגיעו עדה וצילה והתחילו להגיד לו מה זה? יהיה מתושלת, יהיה חנוך, עוד יהיה לך ילדים טובים, אל תדאג, חנוך נכנס עם הגוף לגן עדן, חנוך זה מלאך מט"ט, אם לא עדה וצילה לא היה עולם בכלל כי אדם הראשון החליט שגמרנו, אם אחד הורג את השני לא צריכים להביא ילדים, לא צריכים עולם בכלל, בשביל מה צריכים עולם.

וזה מחלוקת בית שמאי ובית הלל, גמרא עירובין⁴, בשביל מה

שיעור יום רביעי כ' כסלו פ' וישב כולל פרדם כץ תשפ

שער הפסוקים חומש בראשית, אז יש כאן פסוק מאוד קשה, הפסוק הכי קשה בכל התורה, צריכים כל הזמן ללמוד את הרש"י, אני לא יודע למה לא לומדים רש"י, אז מהיום תלמדו כולם רש"י, רש"י על עדה וצילה, אדם הראשון החליט לבטל את העולם, אדם הראשון החליט אין עולם יותר, אין עולם, מי צריך את העולם הזה, לא צריך את העולם הזה, נולדו לו שני ילדים,

מראי מקומות והערות

לְאָדָם שֶׁנִּבְרָא יוֹתֵר מִשְׁלָא נִבְרָא. נִמְנוּ וְנִמְרוּ: נוּחַ לוֹ לְאָדָם שְׁלָא נִבְרָא יוֹתֵר מִשְׁנִבְרָא, עֲקֻשֵׁי שֶׁנִּבְרָא – יִפְשָׁפֶשׂ בְּמַעֲשָׁיו. וְאִמְרֵי לֵה: יִמְשָׁמֶשׂ בְּמַעֲשָׁיו.

⁴ עירובין, דף יג:

תְּנוּ רַבְּנֵינוּ: שְׁתֵּי שָׁנִים וּמִחֻצָּה נִחְלְקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הֶלֶל. הִלְלוּ אוֹמְרִים: נוּחַ לוֹ לְאָדָם שְׁלָא נִבְרָא יוֹתֵר מִשְׁנִבְרָא, וְהִלְלוּ אוֹמְרִים: נוּחַ לוֹ



צריכים עולם?.

תלמדו עירובין, זה נגמר עם כינור⁵, עירובין נגמר עם הכינור, מה הדין עם נקרעה נימה של הכינור, אחד המיתרים נקרע של הכינורות של בית המקדש אז עם עניבה זה מותר, אז עירובין נגמר עם הכינור, כי עיקר עירובין זה בשביל שלום בית, הגמרא מביאה שאחת לא דיברה עם השכנה 20 שנה, ברגע ששלמה תיקן עירובין אז היא באה לשים את האוכל אצלה אז היא אמרה אני לא ידעתי שאת אוהבת אותי שאת חושבת עלי בכלל, חשבתי שכבר שכחת ממני וככה נהיה שלום בכל עם ישראל בזכות עירובין.

אז כל העניין זה הניגון שכל עם

ישראל ינגן בכינור, דוד המלך כל החיים רק ניגן בכינור, כל החיים, הגמרא אומרת בקידושין שתהילים זה שמונה פסוקים יותר⁶, נביא את הקונקורדנציה, ששמונה פסוקים, לנו יש רק 2700, שליש מהגודל בדף ל' הגמרא כותבת כאן בדף ל' שיש 5800 כוהנים, לנו יש, פה יש יותר, לנו יש 5845, פה יש 88 אז עוד 43 ויש 43 פסוקים בתורה יותר כלומר שחיברו (- איחדו יחד) כמה פסוקים [לפסוק אחד], אנוכי ה' אלוקיך, הנה אנוכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם כך יאמינו לעולם, זה שלושה פסוקים אומרת הגמרא, בעב הענן זה שלושה פסוקים אז חיברו כמה פסוקים אז נהיה 5845, הוא מביא לנו את כל המספרים, נהיה 5845 פסוקים כלומר שבגמרא יש יותר 33, אז בינתיים כבר חיברו, כנראה רבנן

מראי מקומות והערות

תנו רבנן חמשת אלפים ושמונה מאות ושמונים ושמונה פסוקים הוו פסוקי ס"ת יתר עליו תהלים שמונה חסר ממנו דברי הימים שמונה:

⁵ עירובין, דף קג.

דְּתַנִּינָא: בְּן לִי שְׁנַפְסָקָה לֹא נִימָא בְּכֹנֹר – קוֹשְׁרָה, רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: עוֹנֵבָה.

⁶ קידושין ל, ע"א

עם האותיות הכפולות
אז זה בדיוק 600 ריבוא,
צריכים להגיע לשש
מאות אלף אז זה דרך
אגב.

אנחנו עכשיו הולכים
להסביר את העניין של
"אותו" את הרש"י
התמוה ביותר.

אז אמרנו שאדם הראשון
בכלל לא רצה שיהיה
עולם הוא אמר אני לא
מביא ילדים יותר, אחד
הורג את השני, אני פטור

מלהביא ילדים, לא צריך להביא
ילדים, כל זה כתוב ברש"י
צריכים ללמוד רש"י, באו עדה
וצילה שתי צדקניות והתחילו
להגיד לו, הם כבר דור שביעי או
שמיני זה נינים של נינים, התחילו
להגיד לו, אדם הראשון, סבא,
סבא רבא, תביא ילדים מה אכפת
לך, עוד יהיה צדיקים, יהיה
מתושלח יהיה ירד יהיה חנוך גם
יהיה נח, 950.

הגמרא בעירובין אומרת שהיה
מחלוקת אם כדאי שיהיה עולם



סבוראי חיברו את זה כי הגמרא
זה תנאים ואמוראים ואחרי זה
הוא אומר שתהילים זה שמונה
יותר, איך זה שמונה יותר? פה יש
5845 ופה יש בתהילים רק 2500
כלומר שליש, כמעט שליש,
בדברי הימים 8 פחות גם כן, דברי
הימים ביחד 1754, שליש, אז
היום יש לנו את כל המספרים
בדיוק, וגם התורה זה רק 304 [אלף
מילים], זה לא 60 ריבוא אז אומרים
שכל אות מורכבת מכמה אותיות,
א' זה ו' ושני י', צ' זה נ' וי', גם
כן ע' זה נ' עם ו' אז אם מחשבים

היית ק"מ, מצאו תמונות של לטאות, סרטונים ק"מ, במקסיקו, דינוזאורים היו ק"מ, הגמרא אומרת שבין שיצא לשיצא⁸, שהלוויתן בולע דג של 300 פרסאות זה נקרא מפה עד אתונה, זה 1200 ק"מ, פרסה זה 4 ק"מ, 1200, יש אומרים אפילו חמש, אז הלוויתן, ובין שיצא לשיצא, בין סנפיר לסנפיר שלושה ימים, בין הסנפירים שלושה ימים ושלושה לילות, כל זה בבא בתרא זה נלמד בפעם הבאה, והוא הולך בכיוון הנגדי, ואחד ירה חץ והאונייה הקדימה אותו, אחד ירה חץ על היבשה והאונייה הקדימה את החץ, בכזו מהירות אז לקח לו שלושה ימים

או לא כדאי, זה מחלוקת בית שמאי ובית הלל, דף י"ג עמוד ב', קודם הגמרא מדברת שר' מאיר היה לו תלמיד שיכול לטהר את השרץ ב150 טעמים⁷, כי מה לטאה עושה? מה צב עושה? צב יכול לעשות משהו? צב לא יכול לעשות כלום, צב זה אותו צב שלנו עם השריון עם הכל, מה הוא יכול לעשות? הוא אוכל טיפה עשב, מגדלים צבים, הילדים מגדלים צבים מביאים להם קצת עשב, בקושי הוא יכול לנגוס את העשב, בקושי יש לו פה בכלל, הוא אומר מה רוצים מהצב המסכן? לטאה גם לא עושה כלום, אולי דינוזאורים, אולי לטאה של פעם שכל לטאה

מראי מקומות והערות

⁷ עירובין, דף יג:

קצבד.

⁸ ואמר רבה בר בר חנה: זימנא חדא הוה אולין בספינתא, וסגאי ספינתא בין שיצא לשיצא דכנארא תלתא יומי ותלתא לילותא, איהו בקיפא ואנן בשיפולא. וכי תימא: לא מסגיא ספינתא טובא, כי אתא רב דימי אמר: כמיחם קומקומא דמיא מסגיא שתין פרסי, ושאי פרשא גרא - וקדמה ליה. ואמר רב אשי: ההוא גילדנא דמיא הוא, דאית ליה תרי שייצי.

אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן: תלמיד היה לו לרבי מאיר וסומכוס שמו, שהיה אומר על כל דבר ודבר של טומאה ארבעים ושמונה טעמי טומאה, ועל כל דבר ודבר של טהרה ארבעים ושמונה טעמי טהרה. תנא: תלמיד ותיק היה בניה שהיה מטהר את השרץ במאה וחמשים טעמים. אמר רבינא, אני אדון ואטהרנו: ומה נחש ששממית ומרבה טומאה - טהור, שרץ שאין ממית ומרבה טומאה - לא קל שפנו! ולא היא - מעשה קוץ בעלמא

אותו אבל הוא לא אוכל את הבן
אדם, הנחש הורג את הבן אדם,
הוא ממית הוא מרבה טומאה, אז
זה מחלוקת אחת בין בית שמאי
ובית הלל, ר' מאיר אומר יש לי
תלמיד שיכול לטהר את השרץ
ב150 טעמים.

עכשיו הולכים אם כדאי לברוא
עולם או לא כדאי, זה מחלוקת,
בית שמאי אומרים לא כדאי
לברוא את העולם, בשביל מה
בראו את העולם? היה יעקב,
אברהם יחיד בעולם, יצחק יחיד
בעולם, יעקב יחיד בעולם עם 12
בנים.

עשו בא עם 400 איש, עשו פחד
[מיעקב], יש פה זהר וישלח⁹ שם]



ושלושה לילות, אז הלוויתן יותר
גדול מכל כדור הארץ, העולם
עומד על סנפיר של לווייתן.

אז פה יש מחלוקת, הוא אומר אם
הנחש טהור, הוא לא מטמא
במגע ולא במשא, מדברים רק
אחרי הפטירה, נבילה, אז מה
פתאום לטמא לטאה וצב וחומט
ועכבר? מה עושה עכבר? אוכל
קצת את הבגדים הוא אוכל, זה
הכל, הוא רואה בגד הוא אוכל

מוראי מקומות והערות

⁹ זוהר

דאזיל לקבליה ואתפייס בהדיה. עד דחמא
ליה ההוא בר נש, אמר, ווי דהשתא יקטליניה
ההוא לגיון. שארי סגיד וקרע לקבליה. אמר
ההוא לגיון, אלמלא הוה ליה בידיה חוץ
לקטלא, לא סגיד פולי האי לקבלי. שארי
לגיונא לאתנא, אמר, הואיל וכל קרע
לקבלי לא אקטליניה. קרע אמר יעקב עם לבן
גרתו ואחר עד עתה, עשרין שנין אתאחרית
עמיה ואנא מיייתי חוץ לקטלא בני נשא. שמע
עשו, אמר, ווי מאן יקום קמיה. דהשתא
יקטליניה יעקב בפומיה, שארי נפיק
לקדמוניה לאתפייסא עמיה. פיו דחמא ליה
מה קתיב ויירא יעקב מאד ויצר לו, פיו דקריב

...מזיד מסתפי הוה עשו ונפק לקדמוניה,
ודחילו הוה ליה מעיקב כמה דהוה ליה לעקב
מעשו. לבר נש דהוה אזיל בארשא, עד דהוה
אזיל שמע על חד לסטים דהוה פמו בארשא,
פגע ביה בר נש אחרא. אמר ליה מאן אתה,
אמר ליה מפלוני לגיון אנא, אמר ליה סטי לך
מגבאי דכל מאן דקריב בהדאי חד חוץ אנא
מיייתי וקטיל ליה. אזל ההוא בר נש לההוא
לגיון, אמר ליה חד בר נש אתי וכל מאן די
קריב בהדיה נשכיה חד חוץ דהוה מיייתי
ומיייתי. שמע ההוא לגיון ודחיל, אמר יאות

אח', זה חנוכה, לפי הלל א' ב' ג'
ד', אח זה מקודם א' ואחרי זה ח',
שמונה.

אז כאן בויגש יש את כל הסיפור,
כיון שקרבו אצלו, הביא 70
גיבורים, אז יוסף שאל את יהודה
מה אתה ערב על בנימין? מה לך
ולבנימין [שאתה נלחם עבדו יותר
מאחרים]? יש עוד אחים, יש ראובן,
שמעון, מה פתאום אתה מוסר את
הנפש? יהודה אומר מה הפירוש,
אני ערב עליו, ולמה לא היית ערב
על יוסף? עברו 22 שנה, [ובכל
השנים האלו לא חיפשתם את יוסף לגאול אותו
מהעבדות ומצער שזה גורם ליעקב אבינו,
והראיה שהאחים לא חזרו בהם מהמכירה של
יוסף היא שהאחים אמרו:] אשמים אנחנו
'אשר ראינו בהתחננו אלינו',
[כלומר הן אמת שלפי מעשיו היה יוסף ראוי
להימכר לעבד עולם למרות הצער שזה יעשה
ליעקב, רק שלפנים משורת הדין היה צריך
לרחם על יוסף כי] הנער מתחנן בוכה,
ילד בוכה צריכים לרחם עליו,
רואים תינוק בוכה צריכים לרחם



כתוב ש[עשו פחד מיעקב, כי ידע
ש]כל אחד [מבני יעקב] יכול להרוג
אלף, יהודה נתן שאגה אחת
הפנים של כולם הסתובבו, מדרש
תנחומא, שאגה אחת הפנים
הסתובבו אחורה לא חזרו לעולם
למקום, נתפס להם הצוואר,
וברגע שהוא אמר אני לא מחזיר
את בנימין אז יהודה נתן בעיטה
אחת ונהיה רעידת אדמה, כל
הארמון התנדנד.

עכשיו אנחנו מגיעים לויגש, [יוסף
שאל את האחים אם יש להם:] 'אב או

מראי מקומות והערות

לא סגיד לקבלי, שארי לאתגאא.

בהדיה שארי פרע וסגיד לקבליה. הדיא הוא
דקתיב וישתחוו ארצה שבע פעמים עד גשתו
עד אחיו. אמר עשו אלמלא כל כך הוה עמיה,

זה עבדים |¹⁰].

מה עשיתם ליוסף? אתה אומר
ערבת את הנער, אתה ערבת את
הנער, איזה ערבות זה? ולמה לא
היית ערב על יוסף? למה?

כל אחד [מהאחים] יכול להחריב
עשר מדינות, ששלחו את נפתלי,
פעם אחת הוא קפץ מחברון
למצרים [כשרצו לקבור את יעקב אבינו
ועשו מנע מהם], בסוף חושים [הרג את
עשיו ולא היו צריכים את השטר שהביא נפתלי
ממצרים]¹¹.

אני חושב שחושים קפץ יותר
טוב, חושים גם קפץ [מארץ ישראל



עליו, הוא נפל על הרגליים של
כל אחד, אל תמכרו אותי לעבד,
עבד זה יותר גרוע ממיתה זה
מכות רצח, אי אפשר לתאר מה

מראי מקומות והערות

ולירד למצרים ולעלות כתב עולם שהיה בינם
לכך הלך נפתלי שהוא אילה שלוחה חושים בן
דן היה פגום באזנו ובלשונו אמ' להם מפני מה
אנחנו יושבין כאן הראהו באצבעו אמ' לו
בשביל האיש הזה שאינו מניח אותנו לקבור
את יעקב שלף את חרבו והתני את ראשו של
עשו ונכנס הראש לתוך מערת המכפלה ואת
גוייתו שלח לארץ אחוזתו בהר שעיר מה עשה
יצחק אחז בראשו של עשו והיה מתפלל לפני
הב' ואמ' לפני רבון כל העולמים יוחן רשע
בל למד צדק יוחן רשע זה שלא למד כל
המצות שבתורה שנ' בל למד צדק ועל ארץ
ישראל ועל מערת המכפלה בעול הוא מדבר
שנ' בארץ נכוחות עול השיבתו רוח הקדש
ואמרה אני לא יראה גאות ה' שנ' בל יראה
גאות ה':

¹⁰ יש ספר [-] אז התחילה המלחמה, אז [-]
אז התחילה המלחמה [בארצות הברית על
ביטול העבדות בין] הצפון והדרום, מאה אלף
לבנים מתי לשחרר 25 מיליון כושים, מאה
אלף לבנים, אז היה מלחמה הצפון והדרום אז
הייתה המלחמה, המלחמה נגמרה ב1865
תרכ"ה ואז לינקולן מת 15 באפריל, ספירת
פסח.

¹¹ פרקי דרבי אליעזר לט

ר' אליעזר אומר בשעת אסיפתו של יעקב
קרא ליוסף בנו ואמ' לו בני יוסף השבעה לי
בברית מילה שאתה מעלה אותי לקבור עם
אבותי לארץ כנען למערת המכפלה וכ'ו
וכשבאו למערת המכפלה בא עליהם עשו
מהר חורב לחרחר ריב ואמר שלי הוא מערת
המכפלה מה עשה יוסף שלח לרכוש מזלות



למצרים בשעה שיהודה התדיין עם יוסף¹², היה חסר מניין, הוא (- יהודה) נתן שאגה אחת, [כי] הם היו תשע, בנימין שבוי, שמעון שבוי, יוסף מלך, נשאר תשע, צריכים מניין אז הוא נתן צעקה אחת, חושים

מארץ ישראל, אז אומר המדרש כל אחד [מהאחים] יכול לכבוש עשר מדינות.

כי הוא (- יהודה) שלח את נפתלי לספור כמה שווקים יש¹³, כמה

שמע את הצעקה [מארץ ישראל], נתן קפיצה, תוך דקה היה להם מניין, אז אנחנו צריכים לדאוג שיהיה מניין תמיד, אז חושים הגיע

מראי מקומות והערות

¹² מדרש רבה ויגש

אריה. (איוב ד, י): שני כפירים נתעו, אלו גבוריו של יוסף, שפינו שבעים יהודה נשרו שניהם של כלם. אמר רבי יהושע בן לוי אף אחיו פינו שראו יהודה שבעים אף הם נתמלאו חמה ובעטו בארץ ועשו אותה תלמים תלמים, שנאמר (איוב ד, יא): ליש אבד מבלי טרף, זה יהודה שסמס עצמו על בנימין, אמר שמא ימחל הקדוש ברוך הוא על אותו עון שהטעיית את אבא ואמרתיו לו אני מבוא לך.

¹³ מדרש רבה ויגש

פינו ששמע יהודה כך צעק ויבכה בקול גדול, אמר (בראשית מד, לב): כי איך אעלה אל אבי, אמר יהודה לנפתלי לך וראה כמה שוקים במצרים, קפץ וחזר אמר לו שנים עשר, אמר יהודה לאחיו, אני אחריב מהם שלשה וטלו כל אחד ואחד, אחד אחד, ולא נשאר בהם איש (שמואל א יד, לו), אמרו לו אחיו יהודה מצרים אינה כשכם אם אתה מחריב את

דבר אחר, ויגש אליו יהודה, זו היא שנאמר ברוח הקדש על ידי שלמה (קהלת ז, יט): החכמה תעז לחכם וגו', כנגד מי אמר שלמה המקרא הזה, לא אמרו אלא כנגד יוסף הצדיק, אמר רבי יוחנן בשעה שתפס יוסף הצדיק את בנימין ואמר להם לאחיו (בראשית מד, יז): האיש אשר נמצא הנביע בידו הוא יהיה לי עבד, אמר לו יהודה בנימין את תפוס ושלום בבית אבא, מיד פעם יהודה ונשא בקול גדול והלך קולו ארבע מאות פרסה עד ששמע חושים בן דן וקפץ מארץ כנען ובא אצל יהודה ושאנו שניהם ובקשה ארץ מצרים להפוך עליהם אמר איוב (איוב ד, י): שאגת אריה וקול שחל, שאגת אריה, זה יהודה, שפתוב בו (בראשית מט, ט): גור אריה יהודה. וקול שחל, זה חושים בן דן, ששניהם נמשלו פארי, שנאמר (דברים לג, כב): ולדן אמר דן גור



אז כל אחד [מהאחים וכל שכם יעקב אביהם] יכול להחריב עשר מדינות, עשו רועד מיעקב, רועד, רועד מיעקב, אומר המדרש למה זה דומה? לליסטים, כאן זה דף קס"ו עמוד ב', דף כ"ו בזהר הזה, למה דומה יעקב ועשו? לליסטים שמלסטם את הבריות, עומד באמצע בפרשת דרכים מי שעובר הורג אותו, מלסטם אותו, לוקח ממנו את הכסף את הזהב, מה שיש לו. ופתאום מגיע אחד הוא רואה ש[יש ליסטים], הוא רוצה לעבור שם, הוא חייב לעבור חייב להגיע לאבא שלו לראות את אשתו והילדים, אין לו דרך אחרת, טוב בא לו רעיון הוא צועק על הליסטים תיזהר אל תתקרב אלי יש לי נחש בתיק, אם אתה מתקרב הנחש קופץ עליך,

שווקים? הוא אמר 12, אני שלוש וכל אחד אחד, אמרו אבל אם תחריב את מצרים יבוא כל העולם, יבוא רוסיה ואמריקה, הוא אמר בסדר שיבואו אני לא מפחד לא מרוסיה ולא מאמריקה, יהודי אחד יכול לנצח [את כולם] ^[14].

מראי מקומות והערות

אליהו הנביא ויערות בלי סוף, איזה יערות בלי סוף זה הולך עד עוספיה עד דאלת אל-כרמל רואים רק יערות, יערות הכרמל, מתחיל מחוף הים, אין כזאת עיר - יותר יפה מחיפה.

אומר לו [-] אני הייתי שם ממונה על כל הקצינים אני רוצה לחזור, הוא אומר אתה רוצה לחזור, אנחנו כאן בשבי, תשחררו אותנו, כל מה שאנחנו רוצים זה את חיפה אנחנו רוצים, חיפה, ירושלים, תל אביב.

מצרים תחריב את כל העולם.

¹⁴ יש [ספר] ארוכה הדרך לחרות, הוא אומר עם שלושה מכם נכבוש את כל אפריקה, זה מחנה שבויים של אצ"ל ולח"י, [-] מספר שהוא היה קצין בחיפה והוא רק אוהב את חיפה.

צריכים להיות בחיפה, להתחיל לחזור לחיפה. אנחנו גרנו בחיפה, אתה מתגעגע מהזיכרונות של חיפה, יש יערות, עכשיו היינו במערת

הליסטים [לגיון] תשמע יש כאן משהו מסוכן מאוד, תיזהר יש לו נחש בתיק, אנחנו נפייס אותו נבקש ממנו סליחה לא נתקיף אותו, טוב, אז אומר לו הליסטים לגיון חד ברנש מגיע ויש לו אולי שני נחשים בתיק והנחשים יקפצו עלינו וימיתו, שמע הלגיון וקיבל פחד, קצין בצבא, אולי בריגדיר אולי הופיצר, אולי קולונל אפילו, קולונל זה הכי גבוה, קולונל, הוא אומר טוב, נפייס אותו, הוא יגיע נגיד לו סליחה לא נעשה לך כלום אל תדאג ניתן לך עוד קצת אוכל קצת עוגיות.



הליסטים היה אדם תמים היה איש תמים איש טוב דווקא, האמין לו שיש לו נחש בתיק.

פתאום מגיע אותו בר נחש מקבל פחד, הליסטים רועד, הלגיון רועד, וזה עם הנחש שהצליח להפחיד את כולם, כולם האמינו לו, כולם אנשים תמימים מאמינים, ומתחיל לנשק להם את הרגליים והכל.

אז זה הנחש עם השבע ראשים, הנחש עם השבע ראשים זה נוצר מזה שיעקב נישק את הרגליים של עשו, "וישתחו לו אפיים

בינתיים מגיע עוד לגיון, לגיון זה קצין מהצבא, כמה מקבלים בצבא? אלף שקל? אז הוא רוצה פרנסה, וחי בהם ולא שימות בהם, אז הלגיון הצטרף לליסטים [לשדוד עמו יחד], אמרו יאללה נתחלק 50 אחוז 50 אחוז, נעשה שוויון, רק אתה מותר לך להרוויח? גם לי מותר להרוויח קצת...

אז בא לגיון אחד, קצין, אומר



[פרשת] וישב, בלי שהוא יודע שהוא (- בנו) קורא, וכשהם משתחררים אז הוא מחזיק את הקוראן וקורא על יוסף והוא קורא וישב, האבא והבן, בזכות שהוא קרא וישב [אולי הכוונה שהוא השתחרר בזכות שהוא קרא וישב, ומרמז כאן שזה סגולה להינצל משוב].

עכשיו אנחנו בוישב, איך יוסף נמצא בבית סוהר, שמגיע שר המשקים והוא אומר כי אם זכרתי והזכרתי הוא מקבל עוד שנתיים, זה גם פשע, איפה אתה משגיח? הוא אומר, ה' שולח לו שני שליחים שני מלאכים והוא פותר להם את החלומות והוא אומר כי אם זכרתי והזכרתי, תרחם עלי תזכיר אותי לפרעה, עכשיו הוא מקבל על זה עוד שנתיים, כבר היה עשר, אם הוא היה שותק הוא היה משתחרר ממילא, פרעה היה חולם חלום ומשחרר אותו, לכן כתוב ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחו, תמיד אומרים כל פסוק פעמיים, שבת לא כתוב בתורה, כתוב לא יצא איש ממקומו, ולא תבערו אש בכל מושבותיכם, שני

ארצה" נישק את האדמה, אז יוצא שהגויים מפחדים מהיהודים.

הוא כותב שם (- כנראה בספר ארוכה הדרך לחירות) כי זרקו [היהודים] חול על האנגלים אז כולם ברחו, אנחנו יודעים שאתם יכולים לעשות מחול אטום, הם מכירים את הסיפור, מכירים את כל הסיפורים.

עכשיו אחד [-] השתחרר [משובי חמאס בעזה וסיפר שבעודו בשבי מחבלי חמאס] הביאו לו קוראן, אז הוא רק קרא על יוסף הצדיק, מביא את כל ספר בראשית, מביא בקוראן, בעקדה הם הופכים את הסיפור (- שישמעאל נעקד ולא יצחק), וככה, אבל כל בראשית [כתוב בקוראן], אז הוא קרא על יוסף, ו[באותו זמן שהחטוף היה בשבי חמאס וקרא על יוסף], אבא שלו הלך לינוקא, יש בראשון [לציון] אחד ינוקא אמר אתה תקרא



לחלל שבת, כל עם ישראל רואים את הירח, ירח מלא, עכשיו הירח כתוב 256 נביא את זה בפעם הבאה את כל המרחקים, צריך להגיד את זה בשיעור, מתי יהיה עוד פעם, עכשיו הכי קרוב זה היה בט"ו חשון, 356, 360 זה עוד ארבע אלף ק"מ, כן, ארבע אלף ק"מ הוא התקרב, עכשיו הוא 404 עכשיו הוא כבר התרחק קצת, 260 זה ארבע אלף, 404 זה עוד, אז הוא התרחק 8 אלף ק"מ, הירח התרחק מט"ו עד עכשיו, זה עד א' כסלו הוא כבר הספיק 8 אלף, אז הירח כולם רואים אותו כל ארץ ישראל, בהיר לגמרי אין עננים ואתה גר בצפת במירון ואתה צריך ללכת, לקחת סוס

פסוקים, יש פסוק שלישי מחלוקת, ראש השנה ו' מחלוקת בחריש ובקציר תשבות, ר' עקיבא אומר זה הולך על שמיטה ור' ישמעאל אומר זה הולך על קציר העומר, - רק חריש רשות, קציר, שצריכים לקצור מחדש, אפילו קצרת ביום ששי ועכשיו מוצאי שבת, לא, קצרת, עכשיו זה יוצא שבת צריך לקצור עוד פעם, התורה מחייבת.

אדם ראה את הירח מה קרה? עכשיו אנחנו באמצע חודש, יהיה שבת מברכין בשבת מקץ יהיה מברכין, ראש חודש יהיה ביום ראשון, ערב שמיני, נר שביעי ערב שמיני, אז רואים את הירח במירון, רואים אותו, צריכים

מעפולה הלכו זהו, כי לעבור דרך ג'נין ושכם זה ערבים אז הלכו דרך חוף הים, תל אביב, נתניה, עד שהביאו את האוטו הראשון ב1900 תר"ס

[המשך השיעור יכתב שבוע הבא אי"ה]

שיעור קידושא רבה שבת קודש פרשת ויגש תשפ"ו

הזהר בפַּרְשַׁת וַיִּגֶשׁ¹⁵ שוֹאֵל, מָה

מראי מקומות והערות

שְׁשִׁמוּאֵל, שְׁכֶתוֹב (שמואל א טז) אִיֶּךְ אֱלֹהִים וְשָׁמַע שְׁאֵל וְהִרְגָּנִי. אָמַר לוֹ, עֲגֹלָת בָּקָר תִּקַּח בְּיָדְךָ, מִשּׁוּם שְׁצַדִּיקִים לֹא רוֹצִים לְהִטְרִיחַ אֶת רַבּוֹנָם בְּמִקּוֹם שְׁנִמְצָא נֶזֶק. אַף כֹּה אֱלֹהִים, בִּינוֹן שְׁרָאָה שְׁנֹק נִמְצָא, לֹא רָצָה לְהִטְרִיחַ אֶת רַבּוֹנוֹ]

אָמַר לֵיהּ, אֲנִי מִלָּה שְׁמַעְנָא, דְּהָא בְּאַלְיָהּ לֹא פְתִיב בֵּיהּ וַיִּירָא וַיִּלָּךְ אֶל נַפְשׁוֹ, אֱלֹא (מלכים א ט) וַיִּירָא. רֵאִיָּה חֲמָא. וְמָה חֲמָא, אֱלֹא חֲמָא דְּהָא מִפְּמָה שְׁנִין אֲזַל בְּתַרְיָה מִלְּאֶה הַמְּנוֹת, וְלֹא אֶתְמַסֵּר בִּידֵיהּ. וְהִשְׁתָּא וַיִּלָּךְ אֶל נַפְשׁוֹ, מָאִי וַיִּלָּךְ אֶל נַפְשׁוֹ, אֲזַל לְקִיּוּמָא דְּנַפְשָׁא, וּמָאֵן אִיהוּ אֵילָנָא דְּחַיִּי לֹא תַנְדְּבָקָא תַּמָּן. [תרגום: אָמַר לוֹ, אֲנִי שְׁמַעְתִּי דְּכָר, שֶׁהִנֵּה בְּאַלְיָהּ לֹא כְתוּב בּוֹ וַיִּירָא וַיִּלָּךְ אֶל נַפְשׁוֹ, אֱלֹא וַיִּירָא, רֵאִיָּה רָאָה. וְמָה רָאָה? אֱלֹא רָאָה שֶׁהִנֵּה מִפְּמָה שְׁנִין הוֹלֵךְ אַחֲרָיו מִלְּאֶה הַמְּנוֹת, וְלֹא נִמְסַר בִּידּוֹ, וְעַכְשָׁן וַיִּלָּךְ אֶל נַפְשׁוֹ. מָה הָא וַיִּלָּךְ אֶל נַפְשׁוֹ? הֲלָךְ לְקִיּוּם הַנַּפְשׁ, וְמִי הוּא? עַץ הַחַיִּים לְהִדְבֹק שָׁם.] וְכו' רֵאִה שֵׁם בּוֹהֵר עוֹד.

ללכת לירושלים להגיע עוד לפני חצות, אחרי חצות כבר אין מה להגיע אבל צריך לקחת סוס, חמור זה מידי לאט, זה שלושה ימים ארבעה ימים, אנשים הלכו עם חמורים, עד שהיה מכוניות הלכו על חמורים שבוע ימים, אחרי זה היו צריכים שלושה ימים לשכב במיטה כי העצמות התפרקו על החמור, הלכו דרך חיפה, חיפה עפולה ואחרי זה

¹⁵ דף רט ע"א: "אמר רבי חייא, וכי אליהו, בִּינוֹן דְּאִיהוּ גֹזֵר, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיקָה הוּא מְקַיֵּם. וְאִיהוּ גֹזֵר עַל שְׁמַיָּא, דְּלֹא לְאַחְתָּא מִטְרָא וְטָלָא, הִיד דְּחִיל אִיהוּ מְאִיזְבֵּל, דְּשִׁדְרַת לֵיהּ. דְּכִתְיב, (מלכים א ט) כִּי כָעַת מָחָר אֲשִׁים אֶת נַפְשְׁךָ כְּנַפֶּשׁ אֶחָד מֵהֶם, וּמִיד דְּחִיל וְעָרַק עַל נַפְשִׁיהּ. אָמַר לֵיהּ רַבִּי יוֹסִי, הָא אוֹקְמוּהָ, דְּצַדִּיקָא לֹא בָעָאן לְאַטְרַחָא לְמֵאֲרִיָּהּ, בְּאַתֵּר דְּנוֹקָא אֲשִׁתְּפַחַת (לֵיהּ) לְעֵינָא. כְּגוֹנָא דְּשִׁמוּאֵל, דְּכִתְיב, (שמואל א טז) אִיֶּךְ אֱלֹהִים וְשָׁמַע שְׁאֵל וְהִרְגָּנִי, אָמַר לֵיהּ, עֲגֹלָת בָּקָר תִּקַּח בְּיָדְךָ. בְּגִין דְּצַדִּיקָא לֹא בָעָאן לְאַטְרַחָא לְמֵאֲרִיָּהּ בְּאַתֵּר דְּנוֹקָא אֲשִׁתְּפַחַת. אוֹף הִכִּי אֱלֹהִים, בִּינוֹן דְּחִיקָא דְּנוֹקָא אֲשִׁתְּפַחַת, לֹא בָעִי לְאַטְרַחָא לְמֵאֲרִיָּה. [תרגום: אָמַר רַבִּי חַיָּיא, וְכִי אֱלִיָּהוּ, בִּינוֹן שְׁהוּא גֹזֵר וְהַקְדֹּשׁ בְּרִיקָה הוּא מְקַיֵּם, וְהוּא גֹזֵר עַל הַשְּׁמַיִם שְׁלֹא לְהוֹרִיד טַל וּמִטְרָא, אִיֶּךְ הוּא פָּחַד מְאִיזְבֵּל שְׁשִׁלְחָה לוֹ, שְׁכֶתוֹב (מלכים א ט) כִּי כָעַת מָחָר אֲשִׁים אֶת נַפְשְׁךָ כְּנַפֶּשׁ אֶחָד מֵהֶם, וּמִיד פָּחַד וְכִרַח עַל נַפְשׁוֹ? אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, הִנֵּה פְרִשְׁוִיהָ שְׁהַצְדִּיקִים לֹא רוֹצִים לְהִטְרִיחַ אֶת רַבּוֹנָם בְּמִקּוֹם שְׁנֹק נִמְצָא [לו] לְעֵז, כְּמוֹ

להיות משית בן יוסף¹⁸ רק הוא התבטל לאשתו, צריך להתבטל לאשה אבל (רק) אם היא כשרה אם היא צדיקה, אבל אינבל היתה רשעית.

אז באמת אומר הזהר לא כתוב 'וירא' - לא כתוב שהוא פחד, כתוב 'וירא' - שהוא ראה! מה הוא ראה, הוא ראה שהולך לקבל נשמה חדשה - שהוא הולך להפגס לנקרת הצור, ואז הוא הלך לנקרת הצור, נקרת הצור זה חדש טבת 'הנה מקום אתי ונצבת על הצור' (שמות לג כא), כל מקום שכתוב אתי זה חדש טבת. גידלו ל- ה' אתי (תהלים לד) זה טבת, גם אסתר כתוב 'בחדש העשירי הוא חדש טבת' (אסתר ב טז) - כל מי שמתחתן בטבת יהיה לו שלום

פחד אליהו הנביא מאינבל? אליהו הנביא מפחד מאינבל שהיא תהרג אותו? הרי כל מי שרק מתקרב אליו הוא יכול לשרף בשניה, הוא הרג 400 נביאי הבעל, ועוד 450, ועוד 50, ועוד 51, הוא שורף כל מי שרק מתקרב אליו הוא שורף [הרב אמר באנגלית 50 850 ועוד 51] הוא היה פשוט רוצח. (אל תכניס אותו בפרית עוד מעט) אז מה הוא מפחד בכלל, היה לו את הכוח של נדב ואביהו¹⁶ רק שגדב ואביהו עלו לשמים 'בהקריכם אש זרה', והוא עלה ברכב אש וסוסי אש. אז מה הוא מפחד מאינבל?! אינבל היתה אשתו של אחאב, אחאב זה אותיות אח אב, הוא היה אח לאביו שבשמים¹⁷, הוא היה צריך

מראי מקומות והערות

¹⁶ שער רוח הקדש קי"א: "... וזה סוד פסוק 'הבכור נדב' כנודע כי נדב ואביהו ואליהו הם סוד המ"ן וכמו שנבאר בע"ה..."

¹⁷ סנהדרין קב:

¹⁸ בזכריה יב פס' יא-יב: "ביום ההוא יגדל המספד בירושלים כמספד הדרך רמון בבקעת מגדון: וספדה הארץ משפחות משפחות לבד משפחת בית דוד לבד ונשיהם לבד משפחת בית נתן לבד ונשיהם לבד" ואיתא בגמ' בסוכה נב. 'הא הספידא מאי עבדתיה פליגי בה רבי

דוסא ורבנן חד אמר על משיח בן יוסף שנהרג וחד אמר על יצור הרע שנהרג'. ובגמ' במגילה ג. איתא: 'דכתיב ביום ההוא יגדל המספד בירושלים כמספד הדרך רמון בבקעת מגדון. ואמר רב יוסף אלמלא תרגומא דהאי קרא לא ידענא מאי קאמר ביזמא ההוא יסגי מספדא בירושלים כמספדא דאחאב בר עמרי דקטל יתיה הדרך רמון בן טבריה רמון ברמות גלעד וכמספדא דיאשיה בר אמון דקטל יתיה פרעה חגיגא בבקעת מגידו'.

בית.

הבריתות. שואל בעל הסלם איזה ענש זה, למה להגיע לכל הבריתות? אז הוא אומר: כי הוא רצה להיות כמו משה, משה כל יום נולד מחדש, כל יום היה כתינוק שנולד, אז אומרים לו אתה רוצה להיות כמו משה תבוא כל יום לבריתות תהיה כתינוק שנולד, דוד המלך אומר 'כגמל עלי אמו כגמל עלי נפשי' (תהלים קלא).

אסתר קבלה את המלכות בחדש טבת, וכתוב אסתר ירקרקת היתה¹⁹ מה פרוש ירקרקת אז רבנו מסביר בתורה יב שזה קו ירק שמקיף את כל העולם, שזה סוד הבינה שמקיף את העולם, שנשמת הצדיק מקיפה את כל העולם,

אז אליהו הלך להכניס לנקרת הצור הוא צם ארבעים יום וארבעים לילה והשם אמר לו 'קום אכול' (מלכים א' יט ה) – תאכל!, אצל משה כתוב הפוך שהוא מרק את כל האכילה²⁰ הוא לא אכל לא בורקס ולא בלינצ'ס, אבל אצל אליהו כתוב 'קום אכול', הוא רצה להיות כמו משה הוא רוצה את הפה של משה, אתה לא יכול להיות כמו משה רבנו – השם אומר לו 'מה לך פה אליהו' (מלכים א' יט ט) ובגלל שהוא אמר 'לבידי' (מלכים א' יט יד) אז הוא נענש שהוא צריך להגיע לכל



מראי מקומות והערות

כבוד למשה. רבי נתן אומר: לא בא הכתוב אלא למרק אכילה ושתיה שבמעיו, לשומו כמלאכי השרת.

¹⁹ מגילה יג.

²⁰ ירושלמי יומא ד: "ויקרא אל משה" – משה וכל ישראל עומדין, ולא בא הכתוב אלא לחלק

והתקדשתם

כל פריצות הדור – כי לא מחנכים לקדושה

צריך לפני כן ללכת לבתל, לנסע לחברון, הוא יכול אפילו לנסע למרון, הוא יכול אפילו לנסע לאמון. נקרא את זה עוד פעם [את דברי הפלא יועץ], זה דברים נוראים, זה חוצבי להבות אש. הפלא יועץ אומר שאדם לכל הפחות שיבכה עכשו [אחר שהוליד] אז הוא יכול לתקן את זה, אז הוא יכול להוריד את המסכים מהילד שלו, הילד נולד עם המון מסכים, הוא לא מרגיש שום חיות בתפלה, שום חיות, אתה מדבר עם השם, אתה שר להשם. אני עם ה"ואני זאת בריתי אותם" (ישעיה נט, כא) אני שר את זה מגיל עשר, הלכתי איפה ששרים, מגיל עשר אני שר את השיר הזה, אני לא יודע מי חבר את זה - הרב'ה מקרלין, הרב'ה מפעלז, הלכתי לבית הכנסת הגדול [בחיפה] והיינו שרים את זה (הרב שר עם הציבור): "ואני זאת בריתי אותם אמר אדני- רוחי אשר עליך ודברי אשר שמת בפי לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר אדני- מעתה ועד עולם" (שם).

יש שיחה גם בן מר' יחזקאל לוינשטיין שאם לא מתקדשים באותו רגע אז הילד ממזר, ר' יחזקאל לוינשטיין שהוא ליטאי, הוא המושגי של 'שיבת פוניבז' אומר: שיוצאים ילדים חטאים, רעים, טפשים בנים משחיתים כל מום בם, אין דבר כזה.

כל מה שהדור ככה פרוץ, כי ההורים עוד לא מתקדשים, לא מחנכים אותם בכלל להתקדש, מחנכים אותם בהדרכות - המדריכים האלה לא יצאו לעולם מהגהגום, מחנכים בדיוק הפוך, שלא צריך להתקדש, ובכרע שמביאים את הילד עם תאוה הילד הזה בשום אופן לא רוצה ללמד, לא רוצה להתפלל, לא רוצה כלום, הוא לא רוצה שום דבר. אין לא שום זיק לקדשה, שום אלוקות אין לו, הוא "לא אמן בם" (דברים לב, כ) "בנים משחיתים" (ישעיה א, ד), לא רוצה תפלה, האבא מחפש אותו, איפה אתה עכשו, הוא נרדם, הוא ככה, כמה האבא יכול לסחב אותו, זה הכל כי באותו רגע לא היתה התקדשות, אדם

צריכים להתקדש, להיות קדושים, להיות טהורים, להלחם עם היצר הרע הזה, משיח יבוא, אז כבר לא יהיה בזה יצר הרע כל כך מגושם, אבל היצר ישאר, כתוב בזה וירא שיהיה רחל ולא, עכשו שתי בנות לזו זה היצר הרע²¹, (מעלות הצדיקים).

מראי מקומות והערות

אמר רבי יוסי כך הוא, תמן פתיב בכירה וצעירה וקכא פתיב גדולה וקטנה. אמר רבי יוסי, אבל אינן בכלן לעשות רע ולהתעורר ליצר הרע כמתחלה. משמע דכתיב שם הגדולה לאה, שלאה מכה ומרשעתה. ושם הקטנה רחל, שאין בה כח המתעורר, כמה דאית אמר, (ישעיה נג) וכרחל לפני גוזזיה נאלמה.

[תרגום: אמר רבי יוסי, כך הוא. שם כתוב בכירה וצעירה, וקאן כתוב גדולה וקטנה. אמר רבי יוסי, אבל אינן בכלן לעשות רע ולהתעורר ליצר הרע כמתחלה, משמע שכתוב שם הגדולה לאה, שלאה מכה ומרשעתה. ושם הקטנה רחל, שאין בה כח המתעורר, כמו שצאמר (ישעיה כג) וכרחל לפני גוזזיה נאלמה].

אמר רב הונא, זה יצר הרע ושתי בנותיו, מתחלפות מקומות שהיו בראשונה. בתחלה לזו, מקולל מנוול. עכשיו לבן, מלובן, שאינו מקולל ומנוול בניוולו בראשונה. בתחלה שתי בנותיו חזקות כל אחת ואחת בכחה, ועכשיו שם הגדולה לאה, לאה בלא כח, לאה בלא חזק, לאה ממשיכה הראשונים. ושם הקטנה רחל, כדקאמרו, ולא כמות שהיו בראשונה.

[תרגום: אמר רב הונא, זה יצר הרע, ושתי בנותיו מתחלפות מקומות שהיו בראשונה. בתחלה לזו, מקולל מנוול. עכשיו לבן, מלובן, שאינו מקולל ומנוול בניוולו בראשונה. בתחלה שתי בנותיו חזקות, כל אחת ואחת בכחה, ועכשיו שם הגדולה לאה - לאה בלא כח, לאה בלא חזק, לאה ממשיכה הראשונים. ושם הקטנה רחל, כמו שצאמרנו, ולא כמות שהיו בראשונה].

²¹ זוהר ח"א קמ, ע"ב

ותאנא אמר רבי שמעון, הוא רמאי ומעולם רמאי, ושכן יצר הרע דאיהו רמאי. הדא הוא דכתיב בת בתואל הארמי גרמא רמאה. מפדן ארם, מצמד רמאין, פדתנן פדתא דתורא שהוא צמד. אחות לבן, אחות יצר הרע הארמי, פדתנן, בתחלה שהיה מנוול בחטאות בזה העולם נקרא לזו. לעתיד לבא שלא יהא מנוול כדבבדמיתא, כמאן דסחי ומטביל מסאבותיה, קראן ליה לבן. על כל פנים אין יצר הרע בטל מן העולם.

[תרגום: ולמדנו, אמר רבי שמעון, הוא רמאי ומעולם רמאי, ושכן יצר הרע שהוא רמאי. זהו שכתוב בת בתואל הארמי - עצם רמאי. מפדן ארם - מצמד רמאים, כמו ששנינו פדתא דתורא, שהוא צמד. אחות לבן - אחות יצר הרע הארמי. כמו ששנינו, בתחלה שהיה מנוול בחטאות בזה העולם נקרא לזו. לעתיד לבא שלא יהא מנוול כמו בראשונה, כמי שרוחץ ומטביל את טמאתו, קוראים לו לבן. על כל פנים אין יצר הרע בטל מן העולם].

תא שמע, דהכי אנו אוקימנא במתינתא. שתי בנות לזו שהן שתי כחות הגוף המעוררות ליצר הרע, עכשיו שאינו מנוול כל כך ונטפל מלכלוכו נקרא לבן, ואותן שתי בנות אינן בטלות ממש, הדא הוא דכתיב, (בראשית כט) וגללן שתי בנות. [תרגום: בא שמע שפך אנו בארנו בפרייתא. שתי בנות לזו, שהן שני כחות הגוף המעוררות את יצר הרע, עכשיו שאינו כל כך מנוול ונטפל מלכלוכו נקרא לבן, ואותן שתי בנות אינן בטלות ממש. זהו שכתוב (בראשית כט) וגללן שתי בנות].



יוסף לא נקם באחים בכלל

עכשיו בסוף ויחי אנחנו חוזרים מהקבוצה של האבא, של יעקב, אז עכשיו [חשבו האחים] הוא ינקם בנו, עד עכשיו יוסף שתק, בסדר, 17 שנה הוא שותק, יעקב חי 17 שנה, אז 17 שנה היה שקט, כלומר הוא לא נקם, הוא לא הזכיר, [אבל שאבא מת ודאי יקום בהם (בהמשך חזר לבאר עניין זה)].

שמה שלש, לא רק אחד. ומחר הוא (- המתחמק) בא [לזה שרצה ללזות], והוא רוצה מברכה, הוא רוצה אומל, הוא רוצה פטיש, הוא יביא לו פטיש בראש... מה, אתמול באתי לבקש ממך מקדחה — לא נתת לי, אז בסוף הוא אומר לא לא לא! "לא תקם", "לא תקם"! בשום אופן, אין דבר כזה, זה עכשיו בפרשת קדושים, "לא תקם", אסור, תתן לו את המברג, תתן לו את הפטיש, תתן לו את הצבת.

אז הוא יכול להגיד לו (- לאותו אחד שלא רצה להשאל לו מקדח), כדי לחנך אותו מפה: לא שאכפת לי, לא אכפת לי, אבל תהיה בן אדם, אני אתמול בקשתי ממך מקדחה, יש לך שלש, אפילו אחת לא הבאת לי, ועכשיו אני מביא לך פטיש וצבת ואומל, אז לכל הפחות אני אגיד לך "תשמע, קצת דרך ארץ, קצת כבוד, קצת גמול, תהיה בן אדם, אל תעשה את זה למישהו אחר, מילא לי עשית, בסוף תעשה את זה גם למישהו אחר"... [על כן אמרה התורה גם: "לא תמר" אסור

י, יח), אסור! אפילו אתה בא לאחד, ואומר לו: תלוה לי מקדחה, יש לך מקדחה בבית? שתים? [אם יש לך רק אחד — אתה פטור מלהשאיל, אבל יש אחד שיש לו אפילו שלשה מקדחות, והוא לא מוכן להשאיל, אין לו רק אחד, ואני יודע אפילו איפה זה מנח, כמו שבמפת חשך ראו איפה כל היהלמים [מנחים] ואת הכל... הוא אומר "אני יודע איפה המקדחות מנחות". (עונה לו הלה): לא, אין לי, אין לי, יש לי רק אחד והשאלתי את זה למישהו, ורק הוא יחזיר לי את זה בעוד שבוע, הוא נסע בדיוק לאומן עד שהוא יחזר... ואני יודע שיש

[בתוב:] "לא תקם ולא תמר" (ויקרא

זה? אחר! שהוא עשה לי כאלה עולות אתמול, ואשתי ברחה מהבית בגללו, אז לכל הפחות להגיד לו מלה, להגיד לו מלה שהוא לא יעשה את זה למישהו אחר... "לא תקם ולא תמור!" אסור לך למור.

אז מה שיוסף עבר, אז 17 שנה לא מדברים מזה, כתוב בפסיקתא שאפלו יוסף לא ראה את אבא שלו 17 שנה, חוץ מהפגישה הראשונה בשהם [יעקב ובניו] הגיעו למצרים, ונפלו על צואריו ונישק אותו ונישק אותו ונישק אותו, ונשיקות וחבוקים, יוסף יותר לא רצה לראות את אבא שלו. במשך 17 שנה יוסף לא ראה את אבא שלו, כי אם אבא שלו ישאל אותו "מה היה [איך הגיע למצרים]?" אז לא ישאר זכר מהאחים, [שידיה מוכרח לספר מכרוהו, ויקפיד יעקב על האחים וימותו].

כל הענין, למה לא כותבים מכתב [ליעקב שיוסף חי]? למה יוסף לא מודיע שהוא חי? [ומתרגם:] כי אם יעקב היה יודע שהוא חי האחים ימותו, כל האחים. האחים היו צריכים בעצמם להגיד, הנה עכשיו ראינו את יוסף, יוסף מלך, שלכל הפחות ימתק משהו, אם יעקב היה יודע שמכרו את יוסף — אוי ואבוי, לא היה נשאר. [וכן מצאנו בענין אחר שכיון שיעקב הקפיד מיד זה פעל, שיעקב] רק אמר "עם

להגיד שום מלה, שום מלה, גם אסור למרק את הדלת, מרב שאני מעצבן עליו אני רוצה למרק את הדלת, תעוף מפה, קח את הפטיש — ותעוף... לא! אסור גם למרק את הדלת בשהוא דפק. רק לחיד, קח בבקשה, קח, קח את הפטיש, אתמול הוא התעלל בי, ולא יכלתי בגללו, ואשתי צעקה עלי [כי] הדלת נפלה, היו צריכים לעשות עוד חור והוא לא הסכים [להשאיל את מקדחה], ורבתי עם אשתי ואשתי ברחה מהבית. ועכשיו אני צריך עוד לא להגיד לו כלום ולא לרמוז, רק לחיד, איזה מין תורה זה? זה אי אפשר...

[ובן] עוד ענין המראה שאין לשאר גודל הרחמים של התורה: ואדם לקח שבוייה במלחמה, "שבוייה במלחמה", אז חדש ימים היא צריכה לגדל צפרנים ולגלח את השערות, ואחרי זה הוא צריך לשלח אותה לחפשי, לקחתי שבוייה, מה, שבוייה במלחמה לקחתי, מה... לא, אם היתה ביאה אז אמה לא יכול כבר לשעבד אותה. היא בסך הכל גויה, מדינית, מואבית, פרוצה, אחת מגולת, מה לי ולה? התורה אומרת: לא, "לא תתעמר בה" (דברים כא, יד), אמה לא יכול למכר אותה. מין הלכות כאלה שאי אפשר בשום שכל אי אפשר להסביר את זה. מה שהתורה מבקשת מאתנו. — פרשת "אשת יפת תאר" זה [ב]פרשת משפטים, ועכשיו [— בפרשת קדושים] זה "לא תקם ולא תמור", מה זה "לא תקם ולא תמור", מה

השמש ואת הירח, אני יכול לכבש עכשיו את כל הארץ. מה ששמעון ולוי עשו אז גם יוסף יכול לעשות.

יהודה אומר להם: תספרו כמה שנקים יש כאן (במצרים), כמה רחובות? 12! אז אני לוקח שלש, ואתם – כל אחד אחד. המדרש אומר שכל אחד יכול לכבש מדינה שלמה, האחים של יוסף. כמו שאומר הרמב"ן, הוא אומר: שיעקב ילך [להילחם בשכם בן חמור על שחטף את דינה], איך יעקב לא משחרר את הבת שלו, לקחו לי את הבת, חטפו לי את הבת, אז הולכים ומשחררים אותה, מה הפריש? יש לך 12 גבורים, כל אחד יכול לכבש מדינה שלמה, ממי מפקדים כאן? שואל הרמב"ן: מדוע יעקב לא הולך? מה יעקב אומר "ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם בייעקב..." (בראשית מט, ז), איזה קללות, איזה קללות, לא שמענו כאלה קללות בחיים... מה הם עשו? הם שחררו את אחות שלהם, ואיזה קללות, "ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם בייעקב ואפיצם בישראל", אין נחלה! אין נחלה ללוי, אין נחלה לשמעון, זה רק מבלע בתוך נחלת יהודה, אין נחלה לשבט שמעון, שמעון קבל את דימונה, את צקלג, את באר שבע הוא קבל, אבל זה בתוך נחלת יהודה, אין לו נחלה משלו, ולוי – כלום לא מקבל, הוא הולך בגרנות, מקבץ

אשר תמצא את אליהו לא יחיה" (בראשית לא, לב) — סך הכל רחל לקחה את התרפים, ויעקב אמר [ללבן]: מה לרחל ולתרפים? מה אתה חושב שאני צריך את התרפים שלך? אתה אמרת "לא יחיה" (בראשית לא, לב) — לא יחיה! אז מספיק שהצדיק מקפיד הקפדה של כלשהי, לא משנה, נעשה גל של עצמות, נעשה גל של עצמות.

אז במשך 17 שנה [שהיה יעקב במצרים] יוסף לא ראה את אבא שלו, כי אם אבא שלו ידע שמכרו אותו [יכלו האחים], אבא שלו חשב שחטפו אותו החמאם, שחטפו אותו זה, חשב שהוא נחטף, "חיה רעה אכלתהו" (בראשית לו, לג), אבל שהאחים מכרו את אח שלהם? זה כבר יעקב לא מעלה על דעתו, הוא מבין שהיתה שם חטיפה, משהו העלים אותו, אבל שהאחים מכרו את הבן שלי? זה דבר שלא נתפס במח, אי אפשר בכלל להבין את זה, עם כל הסבר שנסביר את זה, מליון הסברים, לא נבין את זה, מה הפריש מוכרים אח? על מה מוכרים? שהוא אמר שהוא ראה שתי חלומות, צריכים למכר אותו?! בסדר, הוא חלם שתי חלומות, "והנה השמש בגבעון דום וירח בעמק אילן" (יהושע י, יב), יוסף אמר: אני יכול לעצר את

מעשרות.

[אמר יוסף:] אני יודע צדקו של אבא,

כל דבריו גזרות הן, אם הוא אמר על רחל, על אבא שלי, "עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה" (בראשית לא, לב), ישר היא מתה. אז מה כאן שמכרו אותי, היא רק לקחה את התרפים, היא עשתה את המצוה הכי גדולה, לבלות את התרפים, אז ה' ירחם מה שקרה לרחל — אז מה יהיה בשהוא יקלל אותם ויפקיד עליהם, הם יתפכו לאויר, לא עולם הזה ולא עולם הבא, כלום לא יהיה להם. ואני בא לומר שיקללם?! ואני אומר מה שהיה, שיקללם?! יקללם, ונמצאתי מחריב את כל העולם, גמרנו. לא יהיה עולם, בלם ימותו באותו רגע, אם יעקב ידע את האמת, הוא יחריב את כל העולם, שלא נברא העולם אלא בשביל השבטים. (שעור מתשפ"ג).

אז באו [ליוסף] ואמרו לו "הנה אביך חלה" (בראשית מח, א), [והרי כל שבחו של יוסף, שהיה מפליג על כבוד אביו ולא נכנס אצלו בכל שעה, שאלולי שבאו אחרים ואמרו לו "אביו חלה"] לא היה יודע, אלא להודיע צדקו שלא רצה להתניח עם אביו, הוא לא רצה בשום אופן להתניח עם אביו, שאביו יראה אותו, שהוא לא יאמר לו מה היה? תגיד את הספור האמתי פעם אחת. [אם הוא היה מספר את הספור האמתי — לא היה נשאר זכר מהאחים, באותו רגע לא היה נשאר זכר מהאחים, הקפדה אחת של יעקב — וכלם היו נעלמים. מה הספור האמתי? תספר לי אותו. יעקב לא יודע מה היה, עד סוף החיים הוא לא ידע, הוא ידע שיוסף נעלם. "למה", "מדוע" — אף אחד לא יודע, האחים לא יודעים, אף אחד לא יודע.



הוספות ממורינו הרב שליט"א

שבחי הר"ן זי

גם אמר שתהווה של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה בלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זיווג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שקל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי הנראה מדבריו היה שקדשותו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

צעטיל טון

מרינו הרב רבי אלימלך מליזענסק זצוקל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בקם:

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וידמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בושר לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שוכר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב יושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסק ראשון של קריאת שמע ובקרה ראשונה של שמונה עשרה יתרה בנזכר לעיל, ועוד יבין אם יענו אותו כל אומות העולם ככל ענינים קשים ופשוטו עורר ממשור להכחיש חס ושלום ביחודו, וסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדעתו ומחשבתו פאלו עושין לו בנזכר לעיל, וזהו צא ידי חיוב קריאת שמע ותפלה בדין.

ג. גם בשעת אכילה והיחוד הקדוש יבין בנזכר לעיל, ובשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יצויר במחשבתו בנזכר לעיל, ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל

מהרגשת תענוג גשמי הוה שהוא מהצדעת משכא דחויא, וכך יאמר. וראיה לדבר שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חומפין אותו רוחים באמצע אכילה והיחוד הקדוש לעשות לו הענינים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הוה, אך יותר שיהיה דובר אמת בלבבו ושהיה אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת נמור, ולא ישטה את עצמו להיות כגונב דעת עליונה חס ושלום.

פלא יועץ אות ז זוג

ומאחר שאין אשה אלא לבנים (תענית לא א כתובות נט, ב) וכל שלמות הולד במדות וברעות תלוי בזמן הזווג ובכונת הזווג, אי לזאת לו בכח ולו בחיל יגבר איש לקים מצותו דבר בעתו ויתאמץ במצותו איש ואשתו לחשב מחשבות טהורות זכות וברות, וזר לא יקרב במחשבותם שום מחשבה זרה, כי קרוב הוא להיות בעילתו בעילת זנות ונפש הם חובלים ובנים זרים ילדו רעים וחטאים ומפשים בנים משחיתים כל מוס בס. ומה יתאונן אדם חי כשיש לו תרבות רעה בתוך ביתו גבר על חמאיו שהוא גורם רעה לעצמו. וזו רעה חולה ואבזריותא גדולה יותר משוחמי הילדים, ואם היו יודעים הבנים שהוא גרמא להם בניקים היו צועקים מרה עליו באמר, למה עברתנו ובעזן חוללתנו. וכי ישאו את עונם, אב ואם גוטלים חלק בראש, כי הם אבות חטמא ואין על הבנים כל כך אשמה, כי מאחר שהיסוד רעוע והשרש רע והקלפה בנפש לוטה מה יעשה אותו הבן ולא יחטא, כי נפש רשע אותה רע, וצריך עמל וטרח ויגיעה רבה בלי הא, ואולי יוכל להפך טבעו ומוגו הרע.

קדושות הפרשה

הקפדת יוסף על יעקב אבינו

רש"י אומר שעל זה אני לא סולח לאבא, אבא זה אבא אבל אני לא אסלח לו אני לא אסלח לו על זה, על זה אנחנו לא סולחים, אנחנו עכשיו בויחי שיעקב אומר ליוסף אני יודע, יעקב עכשיו בגיל 147 והוא קבר את רחל בגיל 99 אז היא נפטרה, זה יוצא, 147 ועוד שנה זה 48, 48 שנה יוסף הולך עם מרירות על אבא שלו עם הקפדה על אבא שלו למה אבא שלו קבר אותה באמצע הכביש, ואני בבואי מפתן מתה עלי רחל בדרך, באמצע הדרך, ויש עוד כברת ארץ, מה זה כברת ארץ 2,000 אמה, 2,000 אמה זה עשר דקות הולכים עשר דקות עם החמור זה רבע שעה, אדם ברגל הולך את זה בעשר דקות, הלכנו מקבר רחל לכיכר בשכם זה שתי דקות לכיכר המרכזית היינו הולכים את זה כל יום לכיכר המרכזית, עשר דקות, היינו 2,000 אמה מבית הקברות, והוא אמר אני קברתי אותה דווקא בכביש באמצע הכביש עוד לפני בית לחם.

אז אומר יעקב אני יודע שאתה מקפיד עלי אני יודע שיש לך בלבך עלי אני יודע את זה, כי הוא אומר לו תיקח אותי לחברון אז יוסף שאל עם שפתיים קמוצות הוא מסתכל על אבא שלו מה זה חברון ולמה את אמא

שלי לא לקחת לחברון, [לקבור אותה במערת המכפלה, או] לכל הפחות לבית לחם לקחת אותה לקבור אותה בבית קברות עם אוהל יפה בית יפה ציון יפה ואף על פי שאני מטריח עליך להוליכני לארץ כנען ולא עשיתי ככה לאמך, אני יודע שאתה מאוד מקפיד עלי ויש בלבך עלי ויש לך קושיא עלי, אז אני אומר לך, אז אולי נגיד שהייתי רחוק שהייתי כמה ק"מ מבית לחם, לא, הייתי קרוב הייתי 2000 אמה אז אולי תגיד שירד גשם, עוד מעט ירד גשם מבול, ירד מבול, לא חרד מבול, שום מבול לא ירד, אולי תגיד שהיה גשמים לא היה גשמים עת הגרד אולי תגיד שהיה שם בורות לא היה בורות לא היה שום בורות.

אז למה, למה? כי ידעתי שאם היא תהיה בבית לחם אי אפשר יהיה להגיע לציון שלה אם זה היה עכשיו בבית לחם אי אפשר היה להגיע, חוץ משובו בנים אף אחד לא יכול להגיע, היו זורקים בקבוקי תבערה רימונים יורים כמו עכשיו כל מי שנוסע לשכם יורים עליו אין אחד שלא יורים עליו כל אחד יורים עליו אפילו שנוסעים כל יום אבל יורים עליהם הם נוסעים לא אכפת להם יורים עליהם לא יורים הם יודעים שיוסף הצדיק שומר מגן. (שעור מתשפ"ג).

מדרושת הצדיקים

להבטל לנשמת ר' נתן

הילולת ר' נתן י' טבת

אדם הראשון ממש, זה דגמא של מעלה, זה מעין דגמא של מעלה, שכתוב כאן בפרקי דרבי אליעזר פרק 53, שכתוב ששה, פה [במסכת סוטה] כתוב חמשה, דגמא של מעלה. הרב'ה זה אדם הראשון בעצמו, ברנע שאנחנו מתקשרים לרבנו, עכשיו אנחנו עושים את היארצייט הזה, יש פה חמש אלה איש עכשיו, עושים כזה יארצייט, אנחנו נכללים בנשמה של רבי נתן, נשמה חדשה ממש. הרב'ה זה חדש ורבי נתן זה חדש. זה נשמה אחת שהתחלקו לשותים. והרב'ה הוריד את הנשמה הזאת, איך נפתלי הירץ (- אבי ר' נתן) זכה לזה - זה עוד שאלה. אבל רבי נתן זה נשמה חדשה לגמרי, וכשאנחנו מתבטלים לנשמה הזאת - אז בזה אנחנו מביאים את הגאולה ויבא משיח בן דוד, במהרה בימינו אמן.

(שעור מתשפ"ג).

יוסף חי וקים! כמו שרבי נתן חי וקים - רבי נתן חי וקים, אני אמרתי לא לסע לשכם [מכיון שיוסף חי ולא קבור], אני הזהרתי אתכם, מי שיסע לשכם, אני מזהיר אותו, אני לא יודע שני סטירות או שלש סטירות, אני לא החלטתי, אבל שני סטירות זה ודאי, אתם... אתה לא נוסע לשכם, אני מזהיר אותך, אתה מבטיח! אז בקצור, אז יוסף חי וקים, יוסף משתלט על החמאס, על הג'האד, על כלם הוא משתלט, הוא מנהיג את העולם. ורבנו זה יוסף הצדיק, רבנו זה פשוט יוסף הצדיק, ורבי נתן זה יוסף הצדיק, זה פשוט יוסף הצדיק. יוסף הצדיק יורד בכל כמה דורות, יוסף ירד בתור רבנו, ואחרי זה ירד בתור רבי נתן, הוא ירד בתור רבי נתן. עכשיו צריכים לדעת שהרב'ה ורבי נתן זה



מילתא דבר-יחותא

החתונה, חצי יום? החתן: בשבילך – אפילו יומיים. השווער: נכון אמרתי לך שאני נותן לך 800, בשבילך – אפילו אלף מאתיים...



6: אני: לקנות לך 'סביבון'? אשתי: מה זה? – דבר שמסתובב בלי לעשות כלום, ואז נופל כאילו הוא עבד קשה. אשתי: לא צריך – יש לי אותך...



7: בכל פעם שאתה מתווכח עם אשתך, כדאי שתזכור: שהשיחה עשויה להיות מוקלטת 'לצורכי בקרה ואיכות השירות'!...



8: זוג אחד החליט להתחתן. לאחר החופה במהלך הריקודים, ניגשה הכלה הטריה לחמותה, והגישה לה 'מטפחת אף'... שאלו כולם: למה 'מטפחת אף'? ענתה הכלה: שתבין, שזוה המקום היחידי – שהיא תוכל לדחוף את האף שלה...



9: השבת – כל הנשים ידעו בדיוק כמה זמן לוקח להתפלל מעריב לבילי שבת...



10: הרגע הזה, שסיימת לקרוא בשקיקה את הבדיחות בעלון, ומבחינתך העלון גמר את תפקידו... אך מצפונך אינו מניח לך לעזוב את העלון, מבלי לקרוא בו ולו כמה שורות מהעמודים הקודמים – רק כדי למנוע את ההרגשה הדפוקה, שרק בדיחות מעניינות אותך, ודברי תורה לא...



1 אם טארמפ יטיל סקנציות על ראשי הצבא, השב"כ, הפרקליטות, מערכת המשפט, אנשי ויושבי האולפנים, אנשי האקדמיה... כפי שביידן עשה למתנחלים – אז נקבל חזרה את המדינה שלנו.



2: 10 סימנים שיעזרו לך לדעת שהתחלת להזדקן: 1. אתה לא מבין מה העניין לאכול צ'ולנט לבילי שישי. 2. אתה מרגיש שהתזמורת בחתונות עושה מדי רגע. 3. אתה לובש סוודר וגרביים בצבע שחור. 4. אתה מתעניין במודעות שבצד שמאל בעמוד הראשון בעיתון. 5. אתה הולך ברחוב עם מטריה פתוחה, רק כשהגשם מתחיל להיפסק. 6. כשאתה באמצע שיחה בטלפון, אתה לא יודע איך לעבוד לחיפוש מספר של איש קשר, בלי שהשיחה תתנתק לך. 7. נדמה לך, שלאחרונה אנשים מסביבך התחילו לדבר יותר בשקט. 8. מפריע לך כשמישהו פוגש אותך ברחוב, ונותן לך צ'פחה ידידותית חזקה על הכתף. 9. אתה מגיע למספרה, ואין לך בעיה להסתפר, אצל מי שאף אחד לא ממתין בתור אליו. 10. אתה שומע את משאית האשפה לפנות בוקר. – זיקנה נעימה...



3: הלוואי שאגיע הביתה ואגלה, שהכביסה פיתחה 'נטיות אוברניות' – ותלתה את עצמה...



4: הגיע מישהו שנראה נורמלי לגמרי, נעמד ליד חבילת הטישיו, שלף ממנה נייר טישו אחד, וזהו. הבא אחריו בתור חיכה שישלוק עוד פעם – פעמיים כמקובל... אבל ההוא הסתפק בשליפה אחת, ופנה ללכת. ויהי לפלא.



5: השווער: כמה זמן אתה מתכוון ללמוד אחרי

קדושות הצדיקים

כל הגזירות – כי חולקים על הצדיק

הגזרה. הרב'ה דחה את זה בעשרים וחמש שנה, לתקפ"ז מ[תק]ס"ב עד [תק]פ"ז, הרב'ה דחה את זה בעשרים וחמש שנה, ואף אחד לא רצה להצטרף לרבנו, רבנו היה היחיד שהתפלל על בטול הגזרה, גזרה שאי אפשר לתאר, שברו דלתות, חטפו ילדים מן ההורים, ההורים התעלפו, ההורים מתו, הנשים מתו, הנשים קבלו שבץ, קבלו דום לב, ארוע מחי, חטפו להם את כל הילדים, רק מי שהיה גבר חזק לא חטפו לו, כי חטפו מקלם, בכל רוסיה, בכל אוקראינה, חטפו את הילדים, זה מליוני ילדים – חטפו אותם, כלם נהיו קנטוניסטים, כלם נהיו חילים, כלם נהיו גוים, אי אפשר להבין את זה. הרב'ה אמר: הכל, זה כי חולקים על הצדיק! ברגע שחולקים על הצדיק הצדיק זה יסוד העולם, זה עמוד העולם, [וכשחולקים עליו רחמנא לצלן] אז העולם מתמוטט, אז חוטפים ילדים ויהיה שואה, הכל – זה כי חולקים על הצדיק. (שעור מתשפ"ג).

אחד המשכילים הגדולים, הוא אומר: מדוע נהייתי אפיקורס? כי ראיתי שזורקים אבנים על הברסלבים! הוא היה גר באומן, הוא אמר: אני ראיתי איך שזורקים. [חסידי ברסלב של זמננו] זה היהודים הכי תמימים, הכי קדושים, בסוף הוא כבר חזר בתשובה, בגיל שבעים / שמונים / תשעים, אבל מה שהוא נהיה אפיקורס בגיל שלש עשרה, הוא אומר: אני לא יכולתי לסבל את זה, עומדים פרחים, על שני הגבעות – ההרים, חוזקים על כל מי שעובר לציון – מקבל אבן בראש. ככה זה היה עד השואה.

ולכן היתה שואה, רבי נפתלי אמר שאם חולקים על ברסלב אז תהיה שואה בסוף, ולקחו מליון ילדים, שני מליון ילדים, חטפו אותם מן ההורים, וכל אלה זה היה ה"קנטוניסטים", הרב'ה נסה לדחות את הגזרה, הרב'ה אמר: אני יכול לדחות את



חנינך ילדים



חנינך ילדים?? – קודם 'לחנך את ההורים'!

רוצה שאתה לא מצליח להתגבר על התאונה – תן להורים!!! למה? אני רוצה להיות ילד קדוש, לסגור את העיניים, זה לא הולך לי, זה קופץ לי כמו קפיץ. אז הוא [- הפלא יועץ] אומר: צריכים לצעק על ההורים הוא אומר. דבר ראשון זה לחנך את ההורים, לא לחנך את הילדים. "חנוך ילדים" – קדם צריך "חנוך הורים" לפני חנוך ילדים, וממילא הילדים ילכו בסדר. (שעור מתשפ"ג)

העיניים זה כמו קפיץ, אתה סוגר – זה נפתח, כמו קפיץ. מיישהו שם פה קפיץ, אני לא יודע למה זה, האמהות בונות קפיצים כשהם בהריון? אני לא יודע למה, סוגרים את העיניים – זה נפתח עוד פעם, סוגרים את העין – זה נפתח... אז האמא צריכה לקבל... כמו שכתוב בפלא יועץ: לתת להורים מכות! אם אתה



קדושת הבית

העיקר מה שיש לילד – זה מהאמא

אם הוא יבא אליך – תשלחי אותו ישר אלי, אני אטפל בו, אני אשים אותו באש ואני יבדק אם זה מלאך, מי אומר שזה מלאך, אולי זה סתם בן אדם, אולי זה סתם בדואי, בדואי מרהט. ואז הוא (- מנחם) שואל אותו (- את המלאך): "מה יהיה משפט הנער?" אז הוא (- המלאך) אומר על האשה [כלומר ממה צריכה האישה להישמר], לא על הנער, מפה לומדים שהעקר זה האמא. התשובה שהוא אומר לו: שהאשה לא תאכל כל טמאה, הוא מדבר על האשה... הוא שואל: "מה עם הנער". תגיד מה יהיה עם הנער... על כל פנים, אדם – מה שיש לאדם, הכל – זה מהמח של האמא, אם הוא ילד טוב – זה מהמח של האמא, אם הוא לא טוב – זה גם מהמח של האמא, אז הכל בא מהמח של האמא.

(שעור מתשפ"ג).

ואת זה [שעיקר חינוך הילד תלוי באימו דוקא] מדיקים מהספור של מנחם ושמעון, שמנחם שואל אותו: "מה יהיה משפט הנער?" – את המלאך, הוא אומר: מה זה כאן, מה את אומרת, מה זה המלאך הזה? מה זה Lady First, מה הוא נהיה מודרני? מה, זה מלאך של מרצ? במקום ללכת לאשה – תבא אלי מקדם, אני לא מסכים לזה, אני לא נותן רשות, תבא אלי, תדבר אתי, אחרי זה [תלך לאשתי – הצללפוגית], זה חצפה, פשוט הכל הפוך על הפוך, מאיפה שאנחנו מסתכלים. אני לא יודע למה הוא הולך לאשה לפני הבעל, לפני הנבר, זה ממש סקנדל, ממש ממש ממש, זה פרובוקציה, צריכים פה לעשות מחאה, לעשות הפגנות נגד זה, אי אפשר לשתק על זה, בשום אופן! אז הוא (- מנחם) אומר לאשה:



קדושת התורה

העניין של ר' נתן – שיהיה חשק ללמוד גמרא

גמרא – ש"ס, רי"ף, רא"ש, כל הפרושים
והפרושים לפרושים,

על הרי"ף יש את הרמב"ן, יש מלחמות
השם, ויש המאור הקטן, וכל אחד חולק על
השני, המאור הקטן, וכל אחד, ויש פרושים
דפרושים, וכבר על הרי"ף כבר נכתבו מליוני
ספרים – רק על הרי"ף לבד, רק את הרי"ף
לבד צריכים לחיות מליון שנה לגמור את כל
הפרושים על הרי"ף, ללמוד את כל הפרושים
על הרי"ף. כמו "הרדל ודבורים", פשוט הסגיא
הזאת זה סגיא שכוללת את כל הש"ס כלו, מי
שבקיא בהרדל ודבורים – נפתח לו המוח לכל
הש"ס! אז המוח נפתח לו.

כי כל הענין של רבי נתן: שאדם יהיה לו
חשק ללמוד גמרא! שהוא יבין את הקשיוא,
יבין את התרוץ, ואז זה התענוג הכי גדול! הוא
לא צריך בכלל [להתאמץ לשמר את העינים,
אלא] העינים נסגרות מעצמן, הוא פשוט לא
רואה כלום, אם אדם לומד את הסגיא של
הרדל ודבורים, והסגיות האלה אז העינים
שלו נסגרות ממילא, הוא לא צריך להתאמץ.
(שיעור מתשפ"ג).

וכל הענין של רבנו זה רק למוד הגמרא,
צריכים לדעת שכל הענין של רבנו זה רק
למוד הגמרא, רבנו זה רק פשוט מאד שלשבת
ללמוד גמרא וש"ס ורי"ף ורא"ש, זה מה שכתוב
בלקוטי הלכות. אני לא יודע כמה סוגי לקוטי
הלכות יש, שמעתי שיש הרבה סוגי לקוטי
הלכות, שזה לא כתוב בכל לקוטי הלכות,
אבל זה מה שכתוב במה שהביאו עכשיו,
בלקוטי הלכות הזה זה כתוב, אני לא יודע מה
אם כתוב בכל לקוטי הלכות, כל אחד יבדק
אצלו בבית. אז מה כתוב [בהלכות גלוח ד,
יב], שודאי אי אפשר להגיע לשום מדרגה
ולדעת דיני תורה, רק על ידי למוד כל הש"ס.
כל אחד יקבל עכשיו, מהיום עד עשרה בטבת
הבא לדעת את כל הש"ס.

הש"ס זה רק ספורים, זה פשוט, זה תענוג
לקרא את זה, זה תענוג, זה התענוג הכי גדול.
אני מגיל 13 לא עוזב את הגמרא לשניה, זה
פשוט ספורים, זה פשוט ספורים

אבל כל יום יש גלוי שול משיח. וזה לא יכול
להיות – הרבה אומר: אלא רק אם לומדים

קדושת המידות

מעלת עשרה בטבת

הבית השלישי. בזכות רבי נתן. כי רבי נתן הוא היה משיח בן דוד, הוא היה צריך להוריד לנו את הבית השלישי, רק הוא הסתלק בן 65, הוא אמר: מה אני יכול לעשות, אני צריך לעצור את המחלקת. כי היום כבר אין מחלקת על ברסלב, שעכשיו אנחנו בעשרה בטבת, אנחנו באנו לתקן את המחלקת, לתקן את כל הדברים האלה. ולכן, היום הזה, שזה החדש העשירי, חדש טבת, זה החדש הכי גבה, כי מניסן עד טבת זה [עשרה חדשים]. אנחנו עכשיו בכתר – רצון שברצונות. לכן אנחנו קוראים את ויחי. (שעור מתשפ"ג)

עכשיו אנחנו ביום השואה – עשרה בטבת, זה יום כפור ממש, כתוב ב'טעמי המנהגים' שזה יום כפור ממש, שאם היינו זוכים היינו רואים עכשיו את בית המקדש השלישי. בעשרה בטבת יבנה הבית השלישי, ואז היה צריך להבנות הבית השלישי, [כמו שכתוב על עשרה בטבת:] "בעצם היום הזה" (יחזקאל כד, ב), "עצם היום הזה" – זה הבית השלישי, שהיה צריך להבנות, היה צריך להבנות "בעצם היום הזה".

ולכן עשרה בטבת, עכשיו זה הרגע שיוורד



החיזוק היומי

הרמב"ם כותב: שכשמשיח יבוא,
יהיה עולם כמנהגו.

יהיה יצר הרע - הכל אותו דבר.

אדם יצטרך להתאמץ ללמוד.

הוא חושב: שהמשיח יבוא יהיה
לו קל...

לא! יהיה לו אותו קושי - מה
שיש היום יהיה אז.

רק לא יהיה עול פרנסה.

אבל ללמוד, להפעיל את השכל,
להוריד את המסכים מהשכל -
זה יהיה עוד יותר קשה מאשר
היום.

לא יהיה כפירה, אנשים לא
יעשו עבירות.

אבל יצטרכו להתרחק
מהתאוות!

אחרת: אדם לא יכול ללמוד
תורה.

צריכים כל הזמן להלחם עם
התאוה!

אם אדם הוא שקוע בתאוה -
הוא לא יכול ללמוד

"למה לי רוב זבחיכם יאמר ה'",

מה אתם מביאים לי קורבנות?

כל היום קורבנות.

תעשו תשובה! אל תעשו
עבירות!

תתנהגו בצניעות. תמאסו
בעבירות.

תמאסו בזה - זה הדבר הכי
מגעיל.

הכי מגעיל זה עבירה - תמאסו
בזה!

ה' אומר: אתם מביאים לי
קורבנות?

קודם תעשו תשובה, תפסיקו
לעשות עבירות - תצאו

מהטירוף הזה!

זה טרופ! זה שגעון!

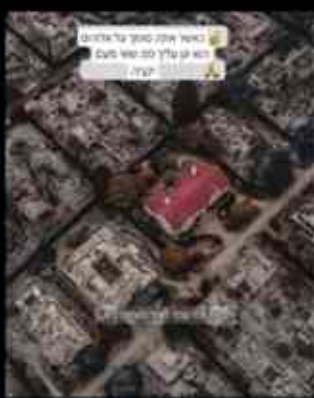
אדם בא לעולם: רק לנצח את
כל התאוות!

אם ננצח את התאוות -

הילדים יעופו באויר!

מי שנולד בלי תאוה: הוא עף

באויר - כח המשיכה לא פועל
עליו!



בית חב"ד בלוס אנג'לס
היחיד ששרד את השריפה העצומה
שכילתה את השכונה היוקרתית פסיפיק
פליסיידס

זה לא אולם שמחות
חרדי אם בצד אין
שורות של כסאות
שהפכו למיטות
לילדים.



נראה לי שמיצינו
את השבוע, אפשר
לעבור ישר ליום
שישי?

העולם מתחלק
לשניים -
אנשים עם חוש ריח.
אנשים שאוהבים
גויאבות.



איזה בוס חמוד יש לי,
ראה שנרדמתי היום
באמצע העבודה ואמר
לי שמיום ראשון אני
יכול לישון איפה ומתי
שאני רוצה.



הצלם וינסנט קורנליסן צילם ב-2021 אווז אחד עף הפוך ליד ארנהם בהולנד.

האווז מסובב את גופו ב-180 מעלות, תרגיל המכונה "whiffing". ניתן להשתמש בתרגיל אקרובטי זה כדי להתחמק מטורפים, אך ידוע שאווזים משתמשים בתרגיל זה כאשר הם בוחרים בירידה ארוכה ואיטית יותר מהשמים כדי לצפות טוב יותר באזור.

אנשים האשימו את קורנליסן בפרסום תמונה מזויפת.

קורנליסן קיבל הודעה מהולנדי שחי בנורבגיה ומכיר את התופעה הזו. הוא גר ליד אגם וראה באופן קבוע אווזים עושים זאת.

לא רק אווזים משתמשים בתרגיל זה, הצלמת פאם מולינס צילמה בקולומביה הבריטית עיטם לבן ראש עף הפוך.

הצטננתי כל כך חזק
שלכל חברות
הטישו יש מניות
אצלי.

הרגע הזה שאתה
קולט זוגיזמים בחלון
שלך שנראה שבאו
לבחון את הנכס.

מתי מתחיל המשחק
הזה שלמבטיחים
לירושלים שלג ובסוף
לא מגיע?

סיימתי להתעסק
עם הכיור, אני
יכול לצאת
מהכלים?

המקצוע הכי מופרך
זה "ליצן רפואי"
מגיע למיטה של גוסס
אחי, אתה חייב
לשמוע בדיחה
אתה מת 🤪🤪🤪

ראיתי חבורת חתולים
באמצע ארוחת ערב
ועשיתי סיבוב כדי לא
להפריע, מקווה שהם
יזכרו לי את זה בשלוש
לפנות בוקר.

לאן בדיוק אתם חושבים שאני אמלט?



ממש עייפה מלשמור
לאמא שלי על הנכדים
שלה 🥲

החיזוק היומי

"ריקודים והמחאת כף",

עיקר כל הגזירות שיש על עם ישראל - כי לא רוקדים.

כל הגזירות שיש על עם ישראל: לומדים בלי ריקוד, אז הלימוד נשאר למטה.

אם לומדים, ולא רוקדים, ולא שרים: כל הלימוד נשאר למטה!

כי הלימוד לבד: הוא כולו גאווה. אדם אומר שיעור: הוא כולו גאווה.

אחרי זה הוא יוצא ורוקד עם כולם - הוא נהיה שווה לכולם.

ויכול להיות שהתלמידים ששומעים את השיעור, יותר גדולים ממנו!

כשאדם רוקד ושמח: הוא ממשיך את כל הישועות.

הוא יכול לבנות את בית המקדש!

כל העבודה: לנצח את התאוה הזאת - זה כל העבודה של האדם!

כל הגמרא שלומדים, וכל הקצות החושן, כל התפילות: איך לנצח את התאוה הזאת.

כל הריקודים שרוקדים בחתונה: כדי להוציא את האדם מהתאוות.

רק על ידי ריקודים אפשר לצאת מהתאוות.

אתם לא יודעים את הסוד הזה - "להקפיץ את העקביים".

אתה רוצה שה' ישמור לך את הברית?

אתה רוצה לצאת מהתאוות?

זה רק על ידי קפיצות!

כל יום תקפוץ, כל רגע תקפוץ - ואז תצא מהתאוות!